

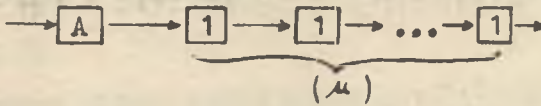
MODEL CYBERNETYCZNY ODRUCHU WARUNKOWEGO W SYMBOLICE BOOLE'a

M. KEMPISTY [1] realizuje kilka modeli cybernetycznych zero-jedynkowych odruchu warunkowego, określając typ odruchu wartościami trzech parametrów: k -czasu (dyskretnego) trwania tresury, l -czasu (dyskretnego) trwania odruchu, m -liczby bodźców dodatkowych.

Oczywiście podanie wartości składowych wektora (k, l, m) określa sposób działania modelu, ale nie określa jednoznacznie jego budowy. Pracochłonność projektowania modeli tego typu rośnie szybko w miarę wzrostu wartości k, l i m , a schematy graficzne stosowane przez cybernetyków [1], [2], stają się nieprzejrzyste.

Podamy tu w symbolice BOOLE'a własny model odruchu typu (k, l, m) , gdzie k, l i m mogą być dowolnymi liczbami naturalnymi. Oznaczmy przez G wejście główne modelu, przez $P_1, P_2, \dots, P_m$ wejścia pomocnicze, przez W wyjście. Wejścia te odróżniają tylko bodziec -1 , od braku bodźca -0 ; również na wyjściu może zaistnieć tylko reakcja -1 lub jej brak -0 . Uzupełnijmy symbolikę algebry BOOLE'a $0-1$ symbolem $'$, oznaczającym opóźnienie impulsu (0 lub 1) o jednostkę czasu. W przypadku, gdy przepisana reakcja lub

jej brak elementu A ma nastąpić w μ jednostek czasu po zadziałaniu nań bodźca lub jego braku - zapiszemy $\Lambda^{(\mu)}$. W przypadku, gdy reakcja elementu A następuje natychmiast po zadziałaniu nań bodźca, możemy zamiast A użyć oznaczenia $\Lambda^{(0)}$. Najprostszy układ o tych własnościach realizujemy sprzęgając szeregowo element A z μ elementami opóźniającymi o jednostkę czasu.

Oznaczając tą samą literą wejście, względnie wyjście elementu i jego stan (0 lub 1) w danej chwili, wyrażamy nasz model wzorem

$$W = G + \sum_{\lambda=1}^m P_{\lambda} \sum_{\mu=1}^1 \underbrace{\left(\dots \left(GP_{\lambda} \right)' GP_{\lambda} \right)' \dots GP_{\lambda}}_{(k)} \right)^{(\mu)}$$

Prace cytowane

- [1]. M.KEMPISTY, 0-1 modele cybernetyczne, Warszawa, PWN 1963.
- [2]. H.GRENIEWSKI, Elementy cybernetyki sposobem niematematycznym wyłożone. Warszawa 1959.

RÉSUMÉ

Modèle cybernétique du réflexe conditionnel dans la symbolique de Boole.

L'auteur présente un modèle cybernétique du type 0-1 du réflexe conditionnel. Ce modèle a une entrée principale, m entrées auxiliaires et une sortie. La sortie et chaque entrée ne peuvent se trouver que dans l'un des deux états: 0 ou 1. Le trait caractéristique du modèle est que le stimulant 1 à l'entrée principale provoque la réaction immédiate 1 à la sortie et après k -ple action simultanée des stimulants 1 à l'entrée principale et aux entrées auxiliaires le modèle montre l -ple réaction 1 à la sortie, à condition, toutefois que l'on a agi simultanément avec les stimulants 1 aux entrées auxiliaires.

Les paramètres k , l , m qui déterminent le mode d'action du modèle et la structure peuvent prendre les valeurs entières positives arbitraires.

Резюме

Кибернетическая модель условного рефлекса в символической Буле.

Автор представляет кибернетическую модель типа 0 - 1 условного рефлекса. Эта модель имеет один вход, m вспомогательных входов и один выход. Выход и каждый из входов могут находиться только в одном из

двух состояний: 0 или 1. Характерным признаком модели является то, что импульс $\underline{1}$ на главном входе вызывает немедленную реакцию 1 на выходе, а если k -кратно одновременно воздействовать импульсами $\underline{1}$ на главном входе и вспомогательных входах, модель показывает k -кратную реакцию 1 на выходе - как только воздействовать одновременно импульсами $\underline{1}$ на вспомогательных входах.

Параметры $/k, l, m /$, определяющие способ действия модели и её структуру, могут принимать натуральные значения.